nėjimų metu aptiktas 1–2 m storio kultūrinis sluoksnis. Nors jo didžioji dalis ir buvo suardyta, išskirti 2 kultūrinio sluoksnio horizontai, datuoti XVI–XVIII a. ir XIX–XX a. pradžia, aptiktos ne mažiau kaip 2 medinių pastatų liekanos, surinkta XVI–XIX a. datuotų archeologinių radinių (1997 m. V. Vaicekauskas; žr. *LIIR*, f. 1, b. 2944; 2007 m. O. Fediajevas; žr. *LIIR*, f. 1, b. 5356).

Archeologinių tyrinėjimų 2011 m. metu fiksuotas 1,4–1,9 m storio kultūrinis sluoksnis. Didžiojoje tyrinėto ploto dalyje kultūrinio sluoksnio horizontai iki pat įžemio suardyti XX a. statant ūkinės paskirties priestatus (Š pusė) bei tiesiant inžinerines komunikacijas. Tyrinėto ploto ŠR ir P pusėse (plotas 1) išskirti 2 kultūrinio sluoksnio horizontai – 40 cm gylyje aptiktas XIX–XX a. pradžia datuojamas 50–60 cm storio sluoksnis, 0,7–1 m gylyje – XVI a. pabaiga – XVIII a. datuojamas horizontas, kurio storis siekė iki 50–70 cm. Apatiniame kultūrinio sluoksnio horizonte surasta XVI a. pabaiga – XVII a. datuojamų archeologinių radinių, didžiausią dalį kurių sudarė buitinės keramikos šukės. Keramika puošta bangelės, linijiniu ar įkartėlių ornamentais, didelė dalis dengta žalios, gelsvos spalvos glazūra. Paminėtina bokalo pakraštėlio šukė su įrėžtomis raidėmis „MS“ ir skaičiais „22“. Taip pat aptikta XVII–XVIII a. datuotų plokštinių koklių fragmentų, dengtų žalios spalvos glazūra ir puoštų augaliniais ornamentais. Surasti keli koklių fragmentai su herbiniais, 4 laukų, ornamentais bei su Švč. Mergelės Marijos su kūdikėliu Jėzumi atvaizdu. Tyrinėto ploto V pusėje (plotas 2) nesuardytas kultūrinio sluoksnio horizontas neaptiktas. Plote 1 atkasti akmenų ir akmenų–plytų mūro fragmentai, datuojami ne anksčiau kaip XIX a. viduriu.

Vingrių St. 3

In 2011, 193 m^2 were excavated at the construction site of a planned residential building with an underground car park at Vingrių St. 3. A 1.4–1.9 m thick cultural layer was discovered during the investigation. Two cultural layer horizons were distinguished in the NE and S sides of the area (area 1): a 19th – early 20th-century, 50–60 cm thick layer discovered at a depth of 40 cm and a late 16th–18th-century horizon up to 50–70 cm thick discovered at a depth of 0.7–1 m. 16th–18th-century finds were collected. Fragments of a stone and stone – brick wall dating to no earlier than the mid-19th century was unearthed in area 1.

Stanislav Rutkovski

Skveras tarp Arklių ir Visų Šventųjų gatvių

2011 m. Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais teritorijoje (UK 2951), skvere, esančiame tarp Arklių ir Visų Šventųjų gatvių, atlikti žvalgomieji tyrimai. Jie vykdant šiluminės trasos renovaciją buvo suskirstyti į 2 etapus: kovo 17–25 d. vyko I etapo darbai, liepos 7–15 d. – II. Žvalgomųjų tyrimų tikslas buvo užfiksuoti atidengtų kultūrinio sluoksnio horizontų stratigrafiją ir chronologiją bei pateikti paveldosaugines išvadas dėl tolesnių tyrimų būtinumo.

Tyrinėta vieta įėjo į miesto, apjuosto gynybine siena, ribas. Dabartinis skveras tarp Arklių ir Visų Šventųjų gatvių suformuotas XIX a. II pusėje – XX a. I pusėje. Anksčiau jame archeologiniai tyrimai nevykdyti, jie buvo atliekami tik skvero prieigose. 1980 m. archeologas Stasys Patkauskas tyrinėjo Visų

1 pav. Mūro fragmentas. S. Rutkovsko nuotr.

Fig. 1. A fragment of masonry wall.

2 pav. Gynybinės sienos mūro fragmentas iš Š. S. Rutkovsko nuotr.

Fig. 2. A fragment of the defensive wall, as seen from the N.

Šventųjų g. 5 (tuo metu Lazdynų Pelėdos g. 5) (*LIIR*, f. 1, b. 861). 1982 m. archeologas Gediminas Gendrėnas tyrinėjo Jacevičiaus gatvėje (dabar Bazilijonų), priešais namą 3 (*LIIR*, f. 1, b. 1017). 1999 m. archeologas Andrius Vaicekauskas Pylimo g. 54 iškasė keletą šurfų (*LIIR*, f. 1, b. 3351). 2004 m. archeologas Tauras Pošk a atliko žvalgymus ir tyrinėjimus Halės turgavietės teritorijoje (Pylimo–Bazilijonų gatvės) (*LIIR*, f. 1, b. 4145).

Perkasoje atidengta 10 mūrų fragmentų (1 pav.), datuojamų XVII–XVIII a. Sprendžiant iš jų gausos, Arklių ir Visų Šventųjų gatvių skvero teritorija XVII–XIX a. buvo tankiai užstatyta. Dauguma aptiktų mūrinių statinių fragmentų buvo apardyta XX a. II pusėje Arklių gatve tiesiant šiluminę trasą. Kultūrinis sluoksnis virš grindinio susiformavo XIX a. pabaigoje – XX a. I pusėje. Pirmo darbų etapo metu buvo aptikta daug griuvenų. Sprendžiant iš jų gausos, jos tikriausiai yra nuo 1877 m. nugriautos Šv. Juozapo Sužadėtinio bažnyčios. Aptikti pamatai sumūryti iš akmenų, rištų kalkių skiediniu, ir rusvos–rausvos spalvos 26x13x6, 24x14x7 cm dydžio plytų ir jų nuolaužų. Sprendžiant iš radinių ir atidengtų pastatų fragmentų, tyrinėtus sluoksnius reikėtų skirti XVII–XIX a. pradžiai.

Lokalizuotas Vilniaus gynybinės sienos fragmentas (2 pav.). Jis tęsėsi nuo dabartinės ligoninės pastato kampo, esančio ties Bazilijonų ir Visų Šventųjų gatve, bei skvero, ir yra po Visų Šventųjų gatvės danga.

Tyrinėjimų metu iš viso surasti 132 radiniai: buitinė keramika (puodų, lėkščių, keptuvių fragmentai, žaliai glazūruota ornamentuota pypkė), žaliai glazūruoti plokštiniai kokliai ir karnizinio koklio fragmentas, architektūros puošybos detalių fragmentai, metalo dirbiniai (žąslai, pentinas, vinys) ir

viena kulka. Buitinė keramika būdinga XVII–XVIII a. laikotarpiui, tačiau pasitaikė ir pavienių keramikos fragmentų, būdingų XVII–XIX a. Surasta viena moneta – Jono Kazimiero šilingas. Radiniai yra tipiški XVII–XIX a. Vilniaus miestui.

The Square between Arklių and Visų Šventųjų Streets

In 2011, a field evaluation conducted in the Vilnius Old Town square between Arklių and Visų Šventųjų Streets found a large quantity of 17th–20th-century potsherds, stove tile fragments, decorative architectural elements, badly corroded iron artefacts, a green glazed pipe, a bullet, and Lithuanian John II Casimir shilling. Ten 17th–18th-century masonry wall fragments (Fig. 1), among which was a fragment of the city's defensive wall (Fig. 2), were unearthed in the trench.

Jonas Stankus,
Linas Kvizikevičius

Labdarių gatvė 6

2011 m. gegužės mėnesį Vilniaus senojo miesto vietoje (UK 25504; A1610K) vykdant renovaciją – įvedant šildymo sistemą į pastatą, esantį Labdarių g. 6 kieme, – buvo atliekami archeologiniai tyrinėjimai. Šiluminės trasos nutiesimui stačiu kampu lenkta perkasa kasta kieme nuo namo Labdarių g. 6 V sienos V kryptimi. Trumpesnioji perkasos atkarpos dalis orientuota R–V kryptimi, jos ilgis – 3,75 m. Ilgesnioji dalis orientuota P–Š kryptimi, ji 6,8 m ilgio. Tranšėjos plotis – 1,2 m. Perkasa užėmė 12 m^2 plotą. Ji tirta iki projektinio 1,8–2,2 m gylio.

2010 m. pavasarį šioje projektuojamos šiluminės trasos vietoje buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai (žr. *ATL 2010 metais*, Vilnius, 2011, p. 423–424), kurių metu ištirtas vienas 2x2 m dydžio šurfas. Šurfo ŠV dalyje iki įžemio (2,3 m gylio) fiksuotas XX a. datuojamas kultūrinis sluoksnis. Šurfo R dalyje XX a. kultūrinis sluoksnis buvo aptinkamas iki 1,1 m gylio, o įžemis čia pasiektas 1,6 m gylyje. Tarp XX a. sluoksnio ir įžemio glūdi XVI–XVII a. kultūrinis sluoksnis, kuris, kaip teigia tyrinėtoja, siejamas su kažkokia čia vykusia gamybine veikla. Tyrinėtojos nuomone, viršutinį nevertingą XX a. sluoksnį galima tirti mechanizuotai, o žemiau glūdintį vertingąjį sluoksnį būtina ištirti.

Tyrinėjimų metu perkasoje iki 50 cm gylio pilka žemė su smulkiomis statybinėmis atliekomis buvo nukasta mechanizuotai. Giliau 50 cm ji buvo tiriama iki H_{abs} 102,17–102,25 m (iki 0,9–1 m gylio), kur vis dar buvo pastebima statybinių atliekų – plytų nuoskalų, kalkių skiedinio intarpų. Šio sluoksnio storis – 40–90 cm. Tai – pirmasis pilkos žemės sluoksnis. Po minėtu sluoksniu, 1 m gylyje ilgesniojoje perkasos dalyje buvo atidengtas antrasis pilkos žemės sluoksnis. Jame statybinių atliekų buvo mažiau, bet jo apatinėje dalyje pagausėjo molio intarpų, smulkių akmenų. Vertingų radinių čia taip pat nerasta. Sluoksnis buvo aptinkamas iki 1,15–1,2 m gylio. Jo storis buvo apie 10–20 cm. Taigi du viršutiniai pilkos žemės sluoksniai nėra vertingi – susidarę iš įvairių statybinių atliekų, įvairių perkasimų žemės lyginimo darbų metu ir skiriami XX a.

Nykstant antrajam pilkos žemės sluoksniui ilgesniojoje perkasos dalyje 1,15–1,2 m gylyje buvo atidengtas molis. Jo paviršiuje ir jame aptikta daug įvairaus dydžio akmenų, kai